

Bijlage III: verduidelijking omzetbegrip binnen de NOW

Het omzetbegrip NOW sluit primair aan bij het jaarrekeningenrecht. Dat is opgenomen in art. 1 lid 2 van de NOW-regeling. Daar staat dat voor het omzetbegrip gekeken wordt naar wat er voor de winst- en verliesrekening als netto-omzet wordt gezien en naar alle baten die voortkomen uit de uitvoering van normale activiteiten van een organisatie, ook als deze gewoonlijk met een andere term dan omzet worden aangeduid.

Dit maakt het voor werkgevers zo makkelijk mogelijk om hun omzetverlies te berekenen, omdat ze gebruik kunnen maken van hun winst- en verliesrekening of de staat van baten en lasten die zij over 2019 hebben opgesteld. Ook inhoudelijk is dit van belang want om het omzetverlies te kunnen berekenen, moet de omzet van 2020 vergeleken worden met die van 2019. Deze vergelijking moet consistent zijn: werkgevers moeten voor de omzetbepaling in 2020 dezelfde regels volgen als in 2019.

In het jaarrekeningenrecht is opgenomen dat omzet bestaat uit de inkomsten die toe te rekenen zijn aan de reguliere activiteiten van de onderneming. Voor bedrijven die goederen of diensten leveren, betekent dit dat de opbrengsten die een bedrijf haalt uit het leveren van goederen en/of diensten moeten worden gezien als omzet. Om tot de netto-omzet te komen worden de daaraan gerelateerde kortingen en de over de omzet geheven belasting daarvan af gehaald. Ook de overige opbrengsten worden als omzet gezien voor de NOW voor zover zij zien op de reguliere bedrijfsactiviteiten van de onderneming.

Voor non-profitorganisaties wordt in plaats van opbrengsten vaak over baten gesproken. Ook hier geldt dat gekeken wordt naar baten die aan de reguliere activiteiten van de organisatie te koppelen zijn. Baten kunnen bijvoorbeeld subsidies, giften, bijdragen vanuit overheidsinstellingen, donaties etc. zijn. Deze worden tot de omzet gerekend als deze voortkomen uit de reguliere activiteiten van de onderneming.

Dat betekent dat een kunstgalerie die bijvoorbeeld jaarlijks subsidie ontvangt om een expositie te kunnen verzorgen, deze subsidie als omzet moet zien. Het hoort namelijk tot de reguliere activiteiten van een galerie om exposities te verzorgen. Alle inkomsten die daarmee te maken hebben, worden gezien als omzet. De groenteboer die een eenmalige subsidie ontvangt om zijn koeling te verduurzamen, zal deze subsidie niet als omzet zien. De reguliere activiteit van een groenteboer is winst maken door groente te verkopen, en niet het bevorderen van duurzaamheid of het bouwen van koelingen.

De corona-gerelateerde subsidies zijn een aparte categorie inkomsten. Er is geen vergelijking mogelijk met 2019 omdat deze subsidies toen nog niet bestonden. In eerdere communicatie is gezegd dat 'alle corona-gerelateerde subsidies meegerekend moeten worden in de omzet voor de NOW'. Dat wordt in deze brief verder geduid en genuanceerd. Voor vijf corona-gerelateerde subsidies, namelijk de TVL, TOGS, Regeling continuïteitsbijdrage zorg, beschikbaarheidsvergoeding OV-bedrijven en Tegemoetkoming sierteelt en voedingstuinbouw, is dat wel het geval. Deze subsidies worden als omzet gezien voor de NOW omdat dit anders tot dubbelfinanciering vanuit het Rijk kan leiden. Ook de eventuele tegemoetkoming die werkgevers ontvangen als zij werknemers uitlenen in het kader van crisisbanen wordt voor de NOW als omzet gezien, wederom met het oog op het voorkomen van dubbelfinanciering vanuit het Rijk.

Van verschillende kanten kwamen vragen over sectorspecifieke aanvullende financiële steun en de samenloop met de omzet van de NOW. Zo is bijvoorbeeld tijdens het begrotingsdebat van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een motie van de leden Van den Hul en Belhaj aangenomen, over de richtlijnen van de NOW, en hoe additionele financiële steun vanuit gemeenten voor de NOW behandeld wordt. In antwoord daarop: voor alle andere corona-gerelateerde subsidies wordt als uitgangspunt gehanteerd dat als een subsidie volgens het jaarrekeningenrecht als omzet wordt gezien voor de onderneming, het ook omzet is voor de NOW.

Een voorbeeld. Als een organisatie (onderneming of instelling) naast de NOW-steun ook gebruik maakt van middelen uit bijvoorbeeld een particulier of gemeentelijk fonds waarmee aanpassingen worden gedaan om een onderneming klaar te maken voor de 1,5-meter samenleving (stickers op de vloer, verruiming ingang om looproutes te creëren), is dat volgens het jaarrekeningenrecht

geen omzet. Het is namelijk geen reguliere bedrijfsactiviteit van de onderneming, maar een eenmalige praktische aanpassing. Als hetzelfde fonds geld inzet om werkgevers te ondersteunen omdat een deel van de netto-omzet/batendoor corona is weggevallen, zijn dit welopbrengsten/baten volgens het jaarrekeningenrecht, want dan betreft dit compensatie voor misgelopen netto-omzet/baten. Voor de NOW is dit derhalve omzet die samenhangen met de reguliere bedrijfsactiviteiten.

Er zijn daarnaast vragen gesteld of steunmaatregelen voor specifieke organisaties of branches ook meegenomen moeten worden in de berekening van de omzet voor de NOW. Ook daar geldt: als het inkomen zijn die zien op de reguliere activiteiten van de onderneming zal het meegenomen moeten worden als omzet voor de NOW. Het restaurant dat naast de reguliere steunpakketten ook gebruik maakt van een specifieke regeling voor de horeca die erop gericht is om de afwezigheid van inkomsten op te vangen, zal dat als omzet moeten zien voor de NOW. Als het restaurant echter van de verhuurder een huurverlaging of – kwijtschelding heeft gekregen, kwalificeert dit niet als omzet voor de NOW. De huurverlaging ziet op de kosten voor de bedrijfsvoering, niet op de reguliere manier van inkomen verwerven voor een restaurant: door gasten te voorzien van een lekkere maaltijd.

Tot slot nog het volgende: met deze bijlage wordt in grote lijnen uiteengezet hoe het omzetbegrip voor de NOW in elkaar zit en wordt verduidelijkt wat er tot omzet gerekend moet worden en wat niet. Dat neemt niet weg dat het berekenen van het daadwerkelijke omzetverlies een lastige klus blijft. Of een specifieke subsidie of gift in een specifieke onderneming of instelling tot de omzet moet worden gerekend, kan niet van tevoren in algemene zin beoordeeld worden. Het ligt namelijk aan de specifieke bedrijfskenmerken en de voorwaarden van de aanvullende subsidies of een subsidie toegerekend wordt aan de reguliere bedrijfsactiviteiten of niet. Accountants en andere deskundigen hebben echter wel de expertise in huis om in individuele gevallen te beoordelen of een subsidie in een specifieke situatie als omzet moet worden gezien. Werkgevers die twijfelen over of een bepaalde subsidie of gift als omzet voor de NOW moet worden gezien, wordt daarom aangeraden om hierover contact te zoeken met hun accountant of een andere deskundige derde.

Aanvullend op de verduidelijking in deze brief zal binnenkort, naast de informatie die hierover al beschikbaar is in de genoemde Kamerstukken en op de websites van UWV en de NBA, op rijksoverheid.nl een document gepubliceerd worden waarin het omzetbegrip voor de NOW nog eens duidelijk uitgelegd wordt.